

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ (HASUDER)
YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19) HABER POSTASI (30.04.2020)

Kesin Olgu*: Türkiye (117.589) Dünya (3.018.952) **Ölüm*:** Türkiye (3.081) Dünya (207.973)

DSÖ Risk Değerlendirmesi: Küresel seviye - Çok Yüksek

*29 Nisan 2020'de açıklanan verilerdir.

Günün HASUDER Önerisi

“Verilerin raporlanması ve kamuoyuyla paylaşılması salgın yönetiminin temelidir”

Bir salgın yönetiminin temel aşamaları arasında toplanan verilerin analizi, raporlanması ve raporların ilgili tüm iç ve dış bileşenlerle paylaşılması vardır. Doğru karar alma, sağlık çalışanlarının motivasyonunu artırma, mücadeleye toplumun uyumunu sağlama süreçlerine katkı verir. Yönetime güvenin sağlanmasında, dedikodu, söylenti ve gerçeği yansıtmayan bilgilerin önlenmesinde yeri çok önemlidir. Salgının gerçek boyutları ile toplum tarafından görülmesine ve algılanmasına, bilim çevrelerinin daha çok katkı verebilmesine olanak sunar. Salgına ilişkin verilerin tanımlayıcı epidemiyolojik özellikleri (kişi, yer, zaman vb.) yönünden dağılımını gösteren raporların düzenli aralıklarla yayınlanması gerekir.

Dünyadan Haberler

DSÖ Durum Raporu-100 ([WHO Situation Report-100](#))

- Küresel olarak, onaylanan toplam vaka sayısı 3 milyonu aştı.
- DSÖ, “**Kentlerde ve Kentsel Ortamlarda COVID-19 için Hazırlıkların Güçlendirilmesi**” başlıklı bir teknik rehber yayımladı. Rehber, şehirlerdeki ve diğer kentsel ortamlardaki, yerel liderleri ve politika yapıcılarını COVID-19 için önleme ve hazırlıklı olmayı geliştiren eylemlerin uygulanmasında desteklemektedir. [Burada](#)
- DSÖ Avrupa Bölge Ofisi, COVID-19 salgını sırasında hasta rehabilitasyonunun kritik önemini vurguladı. [Burada](#)
- DSÖ Doğu Akdeniz Bölgesi Bölge Direktörü Dr. Ahmed Al-Mandhari 'herkesin farklılıklarını bir kenara bırakmasını, ortak bir zemin bulmasını ve insanlık uğruna birlikte çalışmasını' istedi. [Burada](#)
- DSÖ Salgın Bilgi Ağı (EPI-WIN), yanıltıcı kaynakları, yayınları ve anlatıları belirlemek ve artan endişeleri ve bilgi boşluklarını tahmin etmek için hızla yenilikçi bir analiz yeteneği geliştirmiştir. [Burada](#) ('Subject in Focus' bölümünde)

ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (Centers for Disease Control and Prevention, CDC)

- CDC, ülkelere göre seyahat önerilerini yayımladı (29.04.2020). [Burada](#)
- CDC, ABD'de Seyahat ve Koronavirüs ile ilgili öneriler yayımladı.

- Amerika Birleşik Devletleri'nde COVID-19 salgını hızla gelişen bir durum olduğundan ve salgının durumunun konuma ve bölgeye göre değiştiğinden dolayı yerel yetkililerin rehberlerini sık sık güncellediğinden bahsedildi. Yerel koşullar ve yürürlükte olabilecek kısıtlamalar hakkında bilgi almak için rotanız boyunca ve planladığınız yerde bulunduğunuz eyalet veya yerel makamlara danışın şeklinde önerilerde bulunuldu.
- Seyahat, COVID-19'u alma ve yayma riskinizi artırır.
- CDC, özellikle seyahatiniz gerekli değilse, evde olabildiğince fazla kalmanızı ve özellikle ağır hastalık riskiniz yüksekse sosyal mesafeyi uygulamanızı önerir. Hastaysanız seyahat etmeyin veya hasta olan biriyle seyahat etmeyin.
- Temel Seyahat (bölgenizin dışında) : Sağlık için, bakım için ya da temel hizmetler olarak kabul edilen önemli işler için seyahat ediniz (temel hizmetler rehberi [Burada](#)).
- Seyahat gerekli ise seyahat sırasında seyahat edeni ve diğer kişileri korumak, gözler, burun ve ağıza temastan kaçınmak için yayılımı yavaşlatan hususlar hakkında bilgilendirme yapıldı.
  - Sık sorulan sorular ve cevaplarında; arkadaş ile aile ziyaretlerinin ve kampçılar için kamp yapmanın riskli olduğu açıklandı (29.04.2020). [Kaynak](#)
- CDC, Temas Takibi: COVID-19 Salgınıyla Mücadelede Çok Yönlü Bir Yaklaşımın Parçası şeklindeki açıklamasında:
  - Yerel ve eyalet sağlık departmanı personeli tarafından on yıllardır kullanılan temel bir hastalık kontrol önlemi olan temas takibi, COVID-19'un daha fazla yayılmasını önlemek için kilit bir stratejidir. Anında harekete geçilmesi gerekiyor. Topluluklar, COVID-19'un yayılımını durdurmak için büyük bir temas takibi işgücünü inşa etmeli, eğitmeli, kamu ve özel kurumlar arasında işbirliğini sağlamalıdır.
  - Temas takibinin uyulması gereken belirli temel ilkeleri: Bakım tesislerinde, diğer toplu yaşam ortamlarında ve bir evde birçok insanın yaşadığı hanelerde temas araştırması bir önceliktir. Öncelik düzenlemeleri şunları içerir: Uzun süreli bakım tesisleri de dahil olmak üzere sağlık tesisleri, grup ev/pansiyon, evsiz sığınakları, federal, eyalet ve yerel ıslah tesisleri, kalabalık ve geniş aile sakinleri (29.04.2020). [Kaynak](#)
- CDC tarafından yayımlanan, **“Koronavirus Hastalığı 2019 İçin Kişilerden Klinik Örneklerin Toplanması, İşlenmesi ve Test Edilmesi için Geçici Kılavuzlar”**da güncelleme yapıldı. Son değişikliklerin özeti şu şekilde:
  - Bazı bakım noktası testlerinin kullanımına karşı tavsiyede bulunulduğuna işaret etmek için viral taşıma ortamı kılavuzu güncellendi.
  - Eküvyon çubuğu türleri ile ilgili kılavuzu FDA rehberliği ile denkleştirildi.
  - Tüm eküvyon türleri için örnek toplama prosedürleri ve diğer solunum yolu hastalığı örnek toplama yönergelerine uyum netleştirildi (29.04.2020). [Kaynak](#)
- CDC sitesinde, **“Kamusal Alanların, İşyerlerinin, İşletmelerin, Okulların ve Evlerin Temizlenmesi ve Dezenfekte Edilmesi İçin Güncellenen Rehber”**e yer verdi. Bu belge, temizlik ve dezenfeksiyon uygulamaları için genel bir çerçeve sunmaktadır. Çerçeve aşağıdakileri yapmaya dayanmaktadır:
  - Sabun ve su ile normal rutin temizlik, virüsün yüzeylerde ve nesnelerdeki miktarını azaltarak insanların virüse maruz kalma riskini azaltır.
  - EPA onaylı COVID-19 için kullanılabilen dezenfektanları kullanmak, riski azaltmaya yardımcı olabilir.
  - Birden fazla kişinin temas ettiği yüzeylerin ve nesnelerin sık sık dezenfeksiyonu önemlidir.
  - Eğer COVID-19 için EPA onaylı, dezenfektanlar simgesi mevcut olmadığında alternatif dezenfektanlar kullanılabilir (örneğin, 1 galon (1 galon=0.26 lt) suya 1/3 su bardağı çamaşır suyu veya %70 alkol çözeltileri eklenir). Çamaşır suyu veya diğer temizlik ve dezenfeksiyon ürünlerini birlikte karıştırmayın. Bu, solunması çok tehlikeli olabilecek dumanlara neden olabilir. Tüm dezenfektanları çocukların erişemeyeceği yerlerde saklayın (29.04.2020). [Kaynak](#)

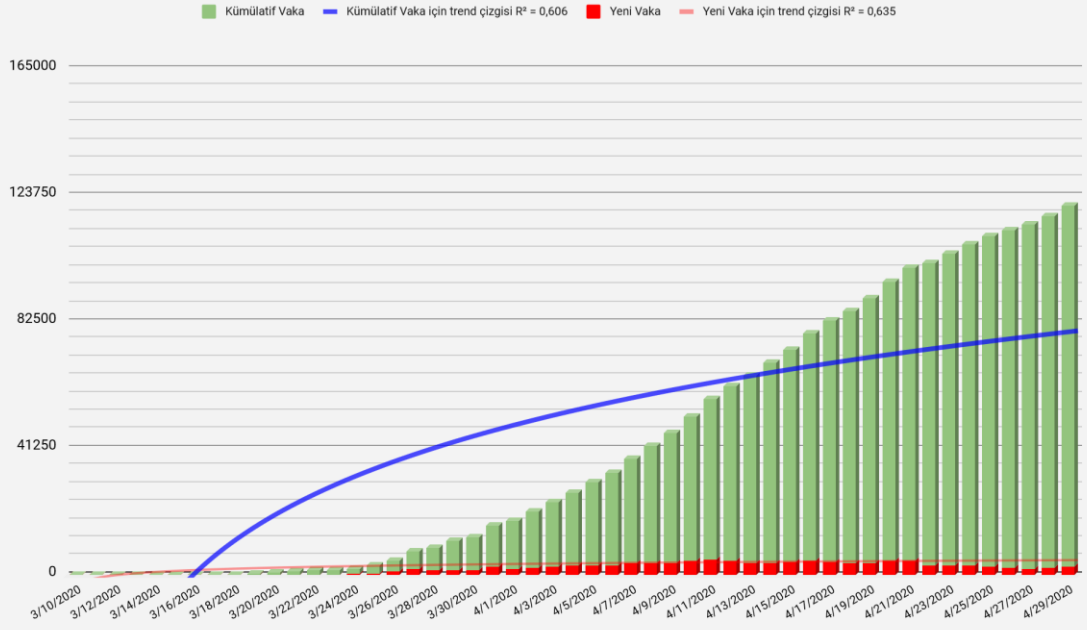
Avrupa Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (European Center for Disease Control and Prevention, ECDC)

- ECDC, Coronavirus hastalığı 2019 (COVID-19) ve AB/AEA' da insan kaynaklı içeriklerin temini ile ilgili bir dokümanın ilk güncellemesini paylaştı.
  - İnsan kaynaklı maddeler (SoHO), AB/AEA Direktiflerinde tanımlandığı gibi insan kanını, kan bileşenlerini, dokuları, üreme yapan-yapmayan hücreleri ve organları ve tıbbi ürünlerin imalatında başlangıç materyali olarak kullanıldıklarında tüm bu maddeleri içerir.
  - (AB/AEA) Üye Devletlerine COVID-19 salgınının yol açtığı tehdide yanıt vermesine yardımcı olmak için insan kaynaklı madde türleri(SoHO)'nun güvenli ve sürdürülebilir tedarikine yönelik bir risk değerlendirme ve yönetim seçenekleri sağlamayı amaçlamaktadır.
  - Hızlı risk değerlendirmeleri yayınlamakta ve SoHO arzının güvenliğinin ve sürdürülebilirliğinin nasıl sağlanacağı konusunda önlemler ortaya koymaktadır (29.02.2020). [Kaynak](#)
- ECDC, toplu taşımada kişisel koruyucu önlemlere dair bir doküman paylaştı. Öneriler; kişisel koruyucu önlemler, temizlik ve dezenfeksiyonu kapsamaktadır (29.02.2020) [Kaynak](#)

Türkiye'den Haberler

Tarih	Test Sayısı	Pozitiflik Oranı (%)	Yeni Vaka	Kümülatif Vaka	Ölüm	Kümülatif Ölüm	Vaka-Fatalite Oranı (%)
29/04/2020	43.498	6,75	2.936	117.589	89	3.081	2,62
<i>Pozitiflik Oranı (%) = (Günlük Yeni Vaka Sayısı / Günlük Test Sayısı) x 100</i> <i>Vaka-Fatalite Oranı (%) = (Kümülatif Ölüm Sayısı / Kümülatif Vaka Sayısı) x 100</i> Kaynak							

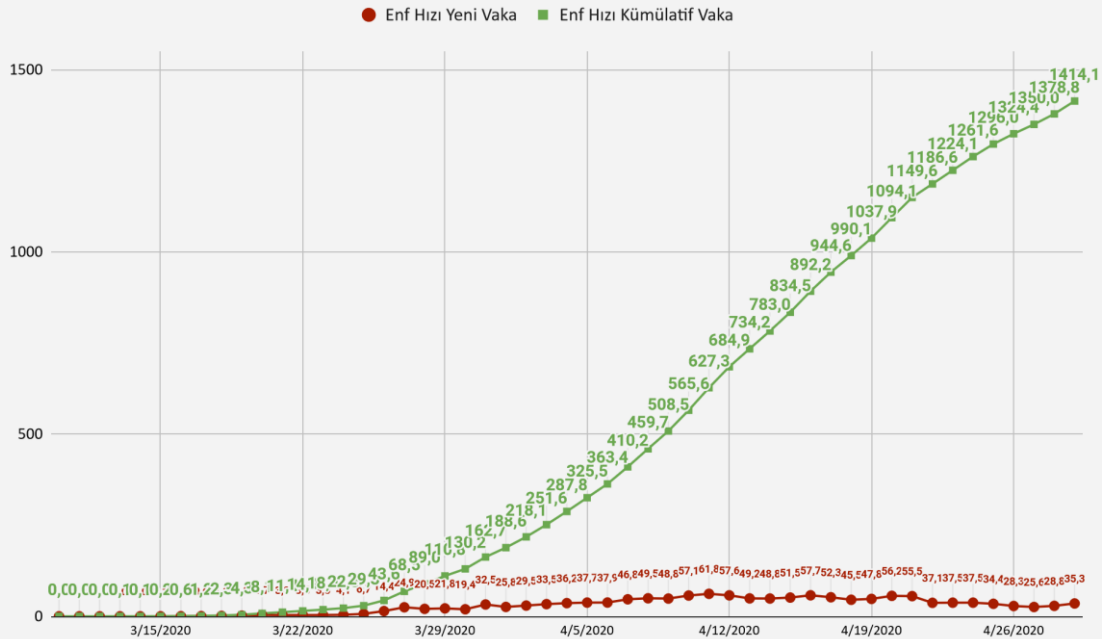
COVID-19 Salgın Eğrisi, Türkiye, 29.04.2020

HASUDER tarafından hazırlanmıştır (29.04.2020)

*Bu grafik Sağlık Bakanlığının duyurduğu günlük verilere göre hazırlanmaktadır. Vaka sayıları toplumdaki tüm vakaları değil test yapıp sonucu pozitif çıkan kişileri göstermektedir.

COVID-19 Salgını Enfeksiyon Hızı (1.000.000 Nüfusta), Türkiye, 29.04.2020

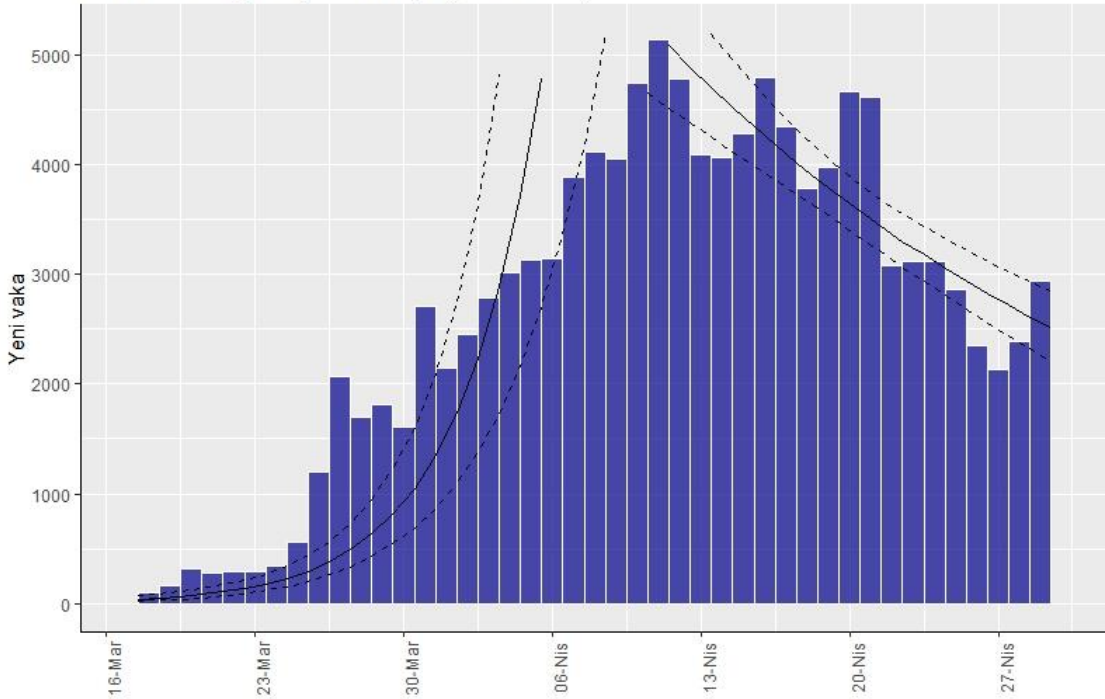
HASUDER tarafından hazırlanmıştır (29.04.2020)

Yeni Vaka Enfeksiyon Hızı = Günlük Yeni Vaka Sayısı / TÜİK Türkiye Nüfusu x 1.000.000

Kümülatif Vaka Enfeksiyon Hızı = Kümülatif Vaka Sayısı / TÜİK Türkiye Nüfusu x 1.000.000

*Bu grafik Sağlık Bakanlığının duyurduğu günlük verilere göre hazırlanmaktadır. Vaka sayıları toplumdaki tüm vakaları değil test yapıp sonucu pozitif çıkan kişileri göstermektedir. Ayrıca hesaplanan hızlarda kullanılan payda TÜİK 2020 ADNKS toplam Türkiye nüfusedir. Hastalığı geçirip immünite oluşturan gruptaki kişi sayısı görece çok az olduğu için paydadan çıkarılmamış; ihmal edilmiştir. Değerlendirmelerin bu kısıtlılıklar dikkate alınarak yapılması önerilmektedir.

COVID-19 Salgın Eğrisi, Türkiye (29.04.2020)

HASUDER tarafından hazırlanmıştır (29.04.2020)

Grafik R (<https://www.R-project.org/>), "incidence"* paketi kullanılarak hazırlanmıştır.

*Kamvar, Zhian N., et al. "Epidemic curves made easy using the R package incidence." F1000Research 8 (2019).

Log-lineer regresyon eğrilerinin oluşturulmasında kullanılan yöntem için:

<https://cran.r-project.org/web/packages/incidence/vignettes/overview.html#modelling-incidence>

T.C. Sağlık Bakanlığı

- Sn. Bakan Bilim Kurulu toplantısı sonrası yaptığı açıklamada (29.04.2020);
  - Dünya verilerinden örnekler vererek ülkemizin şimdiye kadar bu mücadeleden alnının akıyla çıktığını,
  - Çin'de ilk vakanın duyurulmasından sonra muhtemel bir riske karşı HSGM bünyesinde operasyon merkezinin ve Bilim Kurulunun 10 Ocak'ta, DSÖ'nün hastalığı pandemi olarak ilan etmesinden 31 gün önce kurulduğunu,
  - 11 Mart'tan bu yana test kapasitesinin ihtiyaç doğrultusunda sürekli artırıldığını,
  - Test için doğru uygulamanın hasta ile temas hikâyesi olan kişilere odaklanmak olduğunu ve yaygın tarama testleri yerine şüphelilere odaklanıldığını,
  - *Sahada şu anda 5 bin 849 fiyasyon ekibi olduğunu, 468 bin 390 temaslı tespit edildiğini, her vakaya 4,5 temaslı düştüğünü, temaslıların %99'una ulaşılmış olup 464 bin 434 temasının takip edildiğini,*

- Hekimlerin gözlemleri ve tecrübeleri sonucunda COVID-19 hastaları için ülkemizde uygulanan tedavinin dünyanın birçok ülkesinden farklılık gösterdiğini, bilinen tedavilerin ve ilaçların bilinen kullanımlarını değiştirerek daha olumlu sonuçlar alındığını,
- *Ülkemizde hasta kayıp oranının 2,58 olduğunu; vefat oranı bakımından Avrupa'da en düşük, dünyada 80. ülke olduğumuzu,*
- Son 24 saat içinde iyileşen hasta sayısının artık yeni tanılıların iki katı olduğu bir noktada bulunduğumuzu,
- Ancak başarının hâlâ tedbirleri terk edeceğimiz bir durumda olmadığını,
- Normalleşme ile ilgili planlamaların tüm bakanlıklar tarafından koordinasyon hâlinde, bilim kurulunun önerileri doğrultusunda değerlendirildiğini ve kamuoyuna açıklanacağını,
- 65 yaş üstü bireyler için birkaç saatlik dışarı çıkma önerisinin netleşmediğini,
- Şu an yaygınlığı belirlemek amacıyla TÜİK ile işbirliği içinde örneklem seçilerek bir çalışma yapılmaya başlandığını ve bu çalışmanın sonuçlarına göre yeni kararlar alınabileceğini,
- Normalleşme sürecinde Organize Sanayi Bölgeleri başta olmak üzere toplu çalışılan yerlerde işyeri taramaları yapılacağını, bunun Gebze'de başladığını ve yaygınlaştırılacağını,
- *Enfekte olan sağlık çalışanlarının sayısının 7 bin 428 olduğunu ve bunun vakalar içindeki oranının %6,5'a yakın olduğunu,*
- Adana'da YBÜ sayısının yetersizliği hakkındaki değerlendirmelere yanıt olarak 10 bin kişiye düşen yatak sayısının Türkiye'de 28 iken Adana'da 32; YBÜ yatağı sayısının 100 bin kişi için Türkiye'de 49, Adana'da 63 olduğunu,
- Ülke genelindeki güncel ölüm sayısı verilerini vererek;
  - 1 Ocak-29 Nisan 2019 arası ölüm sayısının 160 bin 888, 1 Ocak-29 Nisan 2020 arasında 163 bin 191 olduğunu,
  - Yıllık artış trendine göre hesaplanan beklenen ölümler hesaba katılmasa dahi aradaki farkın 2303 olduğunu, COVID-19 nedeniyle hayatını kaybeden vatandaş sayısının ise 2992 olduğunu,
  - DSÖ'ye bildirimle ilgili herhangi bir yanlış yapıp yapılmadığını soran bir yazı yazıldığını, 24 Nisan'da gelen yanıtta herhangi bir sorun olmadığını belirttiğini açıkladı. [Kaynak](#)
- **Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) Eczaneler Dairesi Başkanlığı;**
  - İş sağlığı ve güvenliği açısından maske kullanımının zorunlu olduğu iş yerlerinin maske teminine ilişkin TİTCK tarafından bir düzenleme yapılmadığı,
  - Yapılan düzenlemenin yalnızca filtreli maske kullanımına dair raporu bulunan hastaların raporunu ibraz etmek suretiyle eczanelerden EN149 standardındaki (N95, FFP2/FFP3) maskeleri reçete aranmaksızın teminine ilişkin olduğunu duyurdu (29.04.2020). [Kaynak](#)

T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından;
  - **"Gıda Üretimi Yapan İşyerlerinde Yeni Tip Koronavirüs ile Etkin Mücadele Kapsamında Dikkat Edilecek Hususların Yer Aldığı Doküman ve Kontrol Listesi"** yayımlandı (29.04.2020). [Kaynak](#)

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

- Bakanlık;
  - Gıdada üretimden tüketime tüm zinciri dijital ortama taşıyacak **Dijital Tarım Pazarı'nı (DİTAP)** devreye soktu.
  - DİTAP'ın, **Tarım ve Orman Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)** eşgüdümünde yürütüleceği belirtildi (29.04.2020). [Kaynak](#)

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

- Sn. Bakan;
  - Bilim Kurulunun tavsiyeleri doğrultusunda ve kabine toplantısında ortaya çıkan görüşler çerçevesinde *uzaktan eğitimin 31 Mayıs'a kadar devam etmesinin kararlaştırıldığını*,
  - Telafi eğitiminin her yaş grubu ve her bölge için farklı özelliklerin dikkate alınarak oluşturulduğunu,
  - Televizyondaki eğitim, internet tabanlı eğitim ve okullar açıldığında yüz yüze yapılacak eğitim olmak üzere üç aşamalı programın adım adım uygulandığını,
  - Sınıf geçmeyle ilgili *birinci dönemde alınan notların geçerli olacağını* ve öğrencilerin not ortalamaları kaç olursa olsun sorumlu olarak bir üst sınıfa geçeceklerini belirtti (29.04.2020). [Kaynak](#)

T.C. Milli Savunma Bakanlığı

- Bakanlık, COVID-19 ile mücadelede kullanılacak olan tıbbi malzemelerin Türk Silahlı Kuvvetlerine ait uçak ile *Güney Afrika Cumhuriyeti'ne* ulaştırılacağını açıkladı (29.04.2020). [Kaynak](#)

Türk Tabipleri Birliği (TTB)

- TTB, COVID-19 önlemleri kapsamında Sağlık Bakanlığı tarafından kullanılması istenen cep telefonu uygulamalarını kişisel verilerin korunması yönünden değerlendirdi. Sağlık Bakanlığı'nın korona salgınında uygulamaya soktuğu bu tür uygulamaların ileri sürülen yararları, hâlihazırdaki koşullar içinde, yarattığı risklere göre daha düşüktür. Bu bakımdan belirttiğimiz sakıncalar ortadan kaldırılmadan söz konusu uygulamaların sürdürülmemesi gereklidir" denildi (29.04.2020). [Kaynak](#)
- TTB Aile Hekimliği Kolu (TTB-AHK) birinci basamak sağlık hizmeti sunan aile hekimleri ve diğer sağlık çalışanlarının COVID-19 salgını sürecinde yaşadıkları sorunları, çözüm önerilerini ve çalışanların sahada yalnız kalmamaları için başvurabilecekleri rehber hazırladı (29.04.2020). [Burada](#)

Ankara Tabip Odası

- Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu, ATO Asistan ve Genç Uzman Hekimler Komisyonu ve TTB Asistan ve Genç Hekim Kolu *asistan hekimlerin nöbet ücretlerine ilişkin basın açıklamasında*;
  - Asistan hekimlerin yıllardan beri artan sorunlarının, salgın sürecinde de kendini iyiden iyiye hissettirdiğine,
  - Salgının yükünün asistan hekimlerin üzerinde olduğuna dikkat çekti.
  - Hastane başhekimlerine seslenerek asistan hekimlere nöbet ücretlerinin verilmemesinin bir suç olacağını ve bu durum karşısında asistan hekimlerin yanında yer alacaklarını belirtti (29.04.2020). [Kaynak](#)

İstanbul Tabip Odası

- İstanbul Tabip Odası, Bilim Kurulu üyelerine yönelttiği açık mektupla;
  - Alınan "kararların" doğrudan Bilim Kurulu (ya da bir sözcüsü) tarafından basın ve kamuoyuyla paylaşılmadığı için kararların siyasi yetkililerden ya da kurul üyelerinin verdiği "kişisel" beyanatlardan öğrenildiğini belirtti.
  - Hekimler ve kamuoyu tarafından iletilen bazı soruları paylaştı (29.04.2020). [Kaynak](#)

Türk Eczacıları Birliği (TEB)

- TEB;
  - **Eczaneler için Risk Değerlendirmesi formunun** COVID-19 pandemisi risklerini içerecek şekilde güncellendiğini,

- Eczanelerde bulunan **İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmelerinin ve Acil Durum Eylem Planlarının** pandemi ile mücadele tedbirlerini de içerecek şekilde güncellenmesi gerektiğini belirtti (29.04.2020). [Kaynak](#)

Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği (KLİMİK)

- Dernek Başkanı ve Bilim Kurulu üyesi *Prof. Dr. Alpay Azap*,
  - Türkiye’de COVID-19 vaka sayılarındaki düşüşün çok umut verici olduğunu,
  - Topluca alınan önlemler giderek gevşetilse de, bireysel tedbirlerin asla gevşetilmemesi gerektiğini belirtti (27.04.2020). [Kaynak](#)
- Dernek Yönetim Kurulu Üyesi *Prof. Dr. Bülent Ertuğrul*;
  - Önlemlerin sayıların iyiye gitmesiyle aşama aşama kaldırılrsa da, bundan sonra sosyal mesafeyi korumak gibi bireysel önlemlerle yaşamayı öğrenmemiz gerektiğini açıkladı (27.04.2020). [Kaynak](#)

HASUDER’den Haberler

- “Günün Konusu” bölümünde bugün Prof. Dr. Dilek Aslan “Sağlık Çalışanlarının Yaşadıklarına Odaklanmak” konulu içeriği paylaştı. [Okumak için](#)
- Prof. Dr. Sarp Üner Sözcü Gazetesine verdiği demeçte AVM’lerin Mayıs’ta açılması erken olur dedi. [Okumak için](#)

Okuma Önerisi

Nitelikli Bir Bakım Kurumunda Preseptomatik SARS-CoV-2 Enfeksiyonları ve Yayılım

Nitelikli bir bakım kurumunda bir COVID-19 vakasına kesin tanı konduktan sonra yayılma durumunun ve kurumda kalan kişilerde enfeksiyonları belirlemek için semptom tabanlı taramanın yeterli olup olmadığının değerlendirildiği çalışmada; bir hafta arayla iki nokta-prevalans araştırması (13-20 Mart) gerçekleştirilmiş ve rRT-PCR yöntemiyle test yapılmıştır. Son 14 gün içinde mevcut olan semptomlar kaydedilmiş ve test sonucu pozitif olan asemptomatik bireyler 7 gün sonra tekrar değerlendirilmiştir. SARS-CoV-2 enfeksiyonu olan bireyler, tipik semptomlar açısından (ateş, öksürük veya nefes darlığı) değerlendirilerek semptomatik, sadece atipik semptomlarla semptomatik, preseptomatik veya asemptomatik olarak kategorize edilmiştir. İlk nokta-prevalans çalışmasına (13 Mart) katılan 76 kişinin 48’inin (%63) test sonucunun pozitif geldiği, bu 48 kişiden 27’sinin (%56) test sırasında asemptomatik olduğu, 24’ünde daha sonra semptom geliştiği (semptomların ortalama başlangıç zamanı 4 gün) belirtilmiştir. Bu kurumda SARS-CoV-2’nin hızlı ve yaygın olarak bulaştığı gösterilmiştir. Test sonuçları pozitif olanların yarısından fazlasının, test sırasında asemptomatik olup büyük olasılıkla bulaşmaya katkıda bulundukları ve yalnızca semptomatiklerin taranmasına odaklanan enfeksiyon kontrol stratejilerinin SARS-CoV-2’nin bu kuruma girmesinden sonra yayılmayı önlemek için yeterli olmadığı belirtilmiştir.

Arons MM. Et al. *Presymptomatic SARS-CoV-2 Infections and Transmission in a Skilled Nursing Facility*. *New England Journal of Medicine* 2020. DOI: 10.1056/NEJMoa2008457 <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa2008457>

*Bu metin HASUDER adına Prof. Dr. Nazım Ercüment Beyhun, Doç. Dr. Lütfi Saltuk Demir, Dr. Öğretim Üyesi Melike Yavuz, Uzm. Dr. Musa Şahin, Uzm. Dr. Ahmet Naci Emecen, Arş. Gör. Dr. Tülin Çoban, Arş. Gör. Dr. Tuğçe Dartımk, Arş. Gör. Dr. İrem Dilaver ve Arş. Gör. Dr. Aslı Ata Teneler tarafından hazırlanmıştır.